

ทัศนคติของอาจารย์ที่มีต่อโครงการบรรณารักษ์ประสานงาน
ประจำคณะ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรังสิต

นางสาวทิพย์วารี วงษ์เจริญธรรม

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2549
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FACULTY MEMBERS' ATTITUDES TOWARDS THE LIBRARY LIAISON
PROGRAM OF RANGSIT UNIVERSITY LIBRARY

Miss Tipwaree Wongchareontum

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Library and Information Science

Department of Library Science

Faculty of Arts

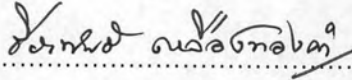
Chulalongkorn University

Academic Year 2006

491134

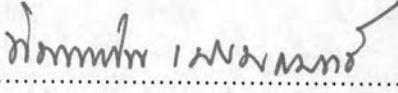
หัวข้อวิทยานิพนธ์	ทัศนคติของอาจารย์ที่มีต่อโครงการบรรณารักษะประสานงาน
	ประจำคณะ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรังสิต
โดย	นางสาวทิพย์วารีย์ วงษ์เจริญธรรม
สาขาวิชา	บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิมพรี ไพ เปรมสมิทธิ์

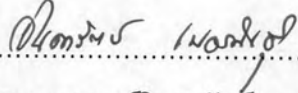
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

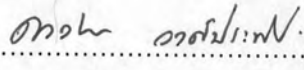

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุพรรณิ วีราทร)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิมพรี ไพ เปรมสมิทธิ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จันทรัตน์ เบอรพันธุ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ดวงเนตร วงศ์ประทีป)

นางสาวทิพย์วารี วงษ์เจริญธรรม:ทัศนคติของอาจารย์ที่มีต่อโครงการ
บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรังสิต.
(FACULTY MEMBERS' ATITUDES TOWARDS THE LIBRARY LIAISON
PROGRAM OF RANGSIT UNIVERSITY LIBRARY) อ. ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.
พิมพ์วิภา ปรอมสมิทธิ์ , 133 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทัศนคติของอาจารย์ที่มีต่อโครงการบรรณารักษ์
ประสานงานประจำคณะ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรังสิต ในด้านผู้รับผิดชอบ การพัฒนา
ทรัพยากรสารสนเทศ การบริการ การสื่อสารและประชาสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมของอาจารย์
การดำเนินการวิจัย ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ประจำ
ของมหาวิทยาลัยรังสิต สังกัด 24 คณะ จำนวน 329 คน

ผลการวิจัยพบว่า ทัศนคติด้านต่างๆที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดมีดังนี้ ด้านคุณสมบัติของ
บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ คือ ให้ความช่วยเหลือด้วยความเต็มใจและพยายามให้
อาจารย์ได้ในสิ่งที่ต้องการ ส่วนวิธีการประสานงานกับคณะ คือ อาจารย์ติดต่อบรรณารักษ์
โดยตรงเมื่อต้องการให้ช่วยเหลือ ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ คือ มีการสั่งซื้อ
ทรัพยากรสารสนเทศตามที่อาจารย์เสนอ ด้านการบริการ คือ บริการสืบค้นข้อมูลจากสื่อ
อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การวิจัย และวิธีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์
คือ การทำบันทึกอย่างเป็นทางการไปยังเลขานุการคณะ เพื่อแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับบริการต่างๆของ
ห้องสมุดให้อาจารย์ได้รับทราบ

อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นว่า โครงการนี้เป็นโครงการที่ดี หากการดำเนินโครงการฯเป็นไป
อย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยสนับสนุนการเรียน การสอน และการวิจัยให้กับอาจารย์ใน
มหาวิทยาลัยรังสิตได้เป็นอย่างมาก

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนิติสด.....พิมพ์วิภา ปรอมสมิทธิ์.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....พิมพ์วิภา ปรอมสมิทธิ์.....

4780133722 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEY WORD: FACULTY MEMBERS / LIBRARY LIAISON PROGRAM/ RANGSIT UNIVERSITY

TIPWAREE WONGCHAREONTUM. FACULTY MEMBERS' ATTITUDES
TOWARDS THE LIBRARY LIAISON PROGRAM OF RANGSIT
UNIVERSITY LIBRARY. THESIS ADVISOR :ASST. PROF.
PIMRUMPAI PREMSMIT, D.A., 133 pp.

This research aimed to study faculty member's attitudes towards the Library Liaison Program of Rangsit University Library, in terms of, responsible persons, collection development, service, communication and public relations and faculty members' participation in the program. Questionnaires were used to collect data from 329 faculty members of Rangsit University.

Results of the study indicate the highest mean score in each aspect as follows: regarding the qualifications of liaison librarian, "willingly provide assistance and try to give faculty member what is needed" receives highest mean score, while the most important liaison method is "faculty members contact librarian directly when needed." Faculty members also perceived that "purchase information resources as requested" most important collection development aspect, whereas "electronic media search service" receives highest score in service aspect. They view that most important communications and public relations method is " sending formal letter to the faculty secretary, providing information on library services to faculty members."

Most faculty members perceived that the liaison program is very good and if the operation is efficient, the program will provide teaching and research support for faculty members at Rangsit University.

Department Library

Field of study Library & Information Science.

Academic year 2006

Student's signature

Advisor's signature

Tipwaree W
Pimumpai Premsmit

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือ ของ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิมพ์ร่ำไพ เปรมสมิทธิ์ อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ให้คำปรึกษา ความเมตตา ข้อเสนอแนะ และกำลังใจแก่ผู้ทำวิจัยอย่างดียิ่งตลอดเวลา ในการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สุพรรณิ วราทร ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จินดารัตน์ เบอรพันธ์ และอาจารย์ดวงเนตร วงศ์ประทีป กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ข้อคิดเห็นและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัย

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยรังสิต ที่อนุญาตให้ลาศึกษาได้ในบางเวลา ผู้อำนวยการสำนักหอสมุด ม.รังสิต ดร.มลิวัลย์ ประดิษฐ์ธีระ ที่ให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง ดร. กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ ผู้อำนวยการศูนย์ศึกษาศาสนาธรรม ที่ให้การสนับสนุนตลอดจนคำแนะนำต่างๆ ในการทำวิจัย และ ผศ. ฐิติ วิทยสรณะ ที่ให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือ ตลอดจนกำลังใจ แก่ผู้วิจัย

ขอขอบคุณ คุณนฤมล พฤษศิลป์ หัวหน้าแผนกบริการ เพื่อนร่วมงานที่สำนักหอสมุด ม.รังสิตทุกท่าน และเพื่อนร่วมงานที่ศูนย์ศึกษาศาสนาธรรม ที่ให้ความช่วยเหลือ ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่และเลขานุการคณะทุกคนรวมทั้งผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่สละเวลาในการตอบแบบสอบถาม อันนำมาซึ่งประโยชน์อย่างดีในการทำวิจัยครั้งนี้ และขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นทุกคน โดยเฉพาะน้องเกด ที่คอยกระตุ้นและอัพเดทข้อมูล และขอขอบคุณ คุณพิเชษฐที่ช่วยจัดรูปเล่มและตาราง

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ พี่สาวและพี่ชาย ทุกคน ที่ให้ความช่วยเหลือ และกำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่ 1. บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	4
ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง.....	4
วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
บทที่ 2 ปฏิศน์วรรณกรรม.....	8
ความหมายของบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ.....	8
บทบาทของบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ.....	10
การดำเนินงานโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ.....	11
โครงสร้างการบริหารงานโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ.....	13
การคัดเลือกบรรณารักษ์เพื่อปฏิบัติงานในโครงการ.....	15
การฝึกอบรมบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ.....	16
การจัดเตรียมคู่มือและอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน.....	18
หน้าที่และความรับผิดชอบ.....	19
การสื่อสารและประชาสัมพันธ์.....	21
การสนับสนุนการวิจัย.....	23
การประเมินโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ.....	24
วิธีการประเมินโครงการ.....	24

ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ.....	26
แนวโน้มการดำเนินโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ.....	26
องค์ประกอบที่มีผลต่อความสำเร็จของการดำเนินโครงการ.....	27
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิต.....	28
โครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ	
สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยรังสิต.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
บทที่ 3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	42
ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	42
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	42
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44
การทดสอบแบบสอบถาม.....	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
บทที่ 4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม	
วุฒิการศึกษาและคณะ ที่สังกัด.....	55
ตำแหน่งทางวิชาการ.....	58
ประสบการณ์ทำงานด้านการสอน.....	60
ระดับที่สอน.....	62
การรับทราบถึงโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ	
ที่สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิตได้จัดขึ้น.....	64
สาเหตุที่อาจารย์ไม่ทราบว่าสำนักหอสมุดฯ	
ได้จัดให้มีโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ.....	66

ตอนที่ 2 ทศนคติของอาจารย์ที่มีต่อโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ	
คุณสมบัติของบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ.....	69
วิธีการประสานงานกับคณะ.....	73
ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ.....	76
ด้านการบริการ.....	79
วิธีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์.....	82
ตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมของอาจารย์ในโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ	
ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ	85
ด้านการบริการ.....	88
ด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์.....	91
ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่มีต่อโครงการ	
บรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ.....	94
บทที่ 5. สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	100
สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล.....	100
สรุปการพิสูจน์สมมติฐาน.....	111
ข้อเสนอแนะ.....	112
แนวทางการวิจัยในอนาคต.....	114
รายการอ้างอิง.....	115
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	118
ภาคผนวก ข รายชื่อบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ.....	131
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	133

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1. จำนวนกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	43
ตารางที่ 2. จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้รับคืน.....	54
ตารางที่ 3. วุฒิการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	57
ตารางที่ 4. ตำแหน่งทางวิชาการของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	59
ตารางที่ 5. ประสบการณ์ทำงานด้านการสอนของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	61
ตารางที่ 6. ระดับที่สอนของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	63
ตารางที่ 7. การรับทราบถึงโครงการบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะที่สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยรังสิตได้จัดขึ้น.....	65
ตารางที่ 8. สาเหตุที่อาจารย์ไม่ทราบว่าสำนักหอสมุดฯ ได้จัดให้มีโครงการบรรณารักษ์ ประสานงานประจำคณะ.....	68
ตารางที่ 9. คุณสมบัติของบรรณารักษ์ประสานงานประจำคณะ.....	72
ตารางที่ 10. วิธีการประสานงานกับคณะ.....	75
ตารางที่ 11. ทักษะคติของอาจารย์ที่มีต่อโครงการฯ ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ.....	78
ตารางที่ 12. ทักษะคติของอาจารย์ที่มีต่อโครงการฯ ด้านการบริการ.....	81
ตารางที่ 13. วิธีการสื่อสารและประชาสัมพันธ์.....	84
ตารางที่ 14. การมีส่วนร่วมของอาจารย์ใน ด้านการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ.....	87
ตารางที่ 15. การมีส่วนร่วมของอาจารย์ใน ด้านการบริการ.....	90
ตารางที่ 16. การมีส่วนร่วมของอาจารย์ใน ด้านการสื่อสารและประชาสัมพันธ์.....	93